

ZAKŁAD USŁUG INWESTYCYJNYCH
WIPRO

Elk, ul. Gdańska 15A/27, tel. 087 610 30 35

PROJEKT TECHNICZNY
BUDOWLANY
PRZEBUDOWY I ADAPTACJI
(ZMIANY SPOSOBU UŻYTKOWANIA)
BUDYNKU POKOSZAROWEGO
PRZY UL. DĄBROWSKIEGO I KOŚCIUSZKI
NA BUDYNEK MIESZKALNY WIELORODZINNY

INSTALACJE ELEKTRYCZNE

INWESTOR: Urząd Miejski w Elku

ADRES

BUDOWY: Elk, ul. Dąbrowskiego i Kościuszki, dz. geodez. nr 1383/4 i 1383/5

BRANŻA: instalacje elektryczne

AUTORZY:

instalacje elektryczne: techn. elektr. Andrzej Tarazewicz

Andrzej Tarazewicz
projektant instalacji elektrycznych
Upr. Nr SUW-226/79 i SUW-32/89

współpraca: techn. elektr. Teresa Tarazewicz

TECHNIK ELEKTRYK
Teresa Tarazewicz

Elk, styczeń 2008 r.

Zawartość projektu w zakresie instalacji elektrycznych

- 1. Opis techniczny**
- 2. Obliczenia techniczne**
- 3. Warunki przyłączenia urządzeń elektrycznych do sieci elektroenergetycznej**
- 4. Rysunki**

4.1.	Rys. Nr 1	Schemat zasilania klatki 1 i klatki 2
4.2.	Rys. Nr 2	Plan instalacji elektrycznych- Rzut piwnic
4.3.	Rys. Nr 3	Plan instalacji elektrycznych- Rzut parteru
4.4.	Rys. Nr 4	Plan instalacji elektrycznych- Rzut I piętra
4.5.	Rys. Nr 5	Plan instalacji elektrycznych- Rzut II piętra
4.6.	Rys. Nr 6	Plan instalacji elektrycznych- Rzut III piętra
4.7.	Rys. Nr 7	Plan instalacji elektrycznych- Rzut poddasza
4.8.	Rys. Nr 8	Schemat połączeń tablicy TM1
4.9.	Rys. Nr 9	Schemat połączeń tablicy TM2
4.10.	Rys. Nr 10	Tablica rozdzielcza TG1+TA1+TL9
4.11.	Rys. Nr 11	Tablica rozdzielcza TG2+TA2+TL8
4.12.	Rys. Nr 12	Tablica rozdzielcza TL7
4.13.	Rys. Nr 13	Tablica rozdzielcza TL8
4.14.	Rys. Nr 14	Tablica rozdzielcza TL9
4.15.	Rys. Nr 15	Tablica rozdzielcza TP1
4.16.	Rys. Nr 16	Tablica rozdzielcza TP2
4.17.	Rys. Nr 17	Rzut dachu- instalacja odgromowa
4.18.	Rys. Nr 18	Schemat instalacji telefonicznej
4.19.	Rys. Nr 19	Schemat instalacji domofonowej

4.20. Rys. Nr 20 Schemat instalacji TV

4.21 Rys. Nr 21 Schemat połączeń wyrównawczych

4.22 Rys.Nr 22 Instalacja elektryczna-przykład

5. Załączniki

5.1 Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia

5.2 Oświadczenie projektanta

5.3 Kserokopia uprawnień budowlanych

5.4 Kserokopia zaświadczenia o przynależności do PIIB

5.5 Przedmiar robót

5.6 Zestawienie podstawowych materiałów

OPIS TECHNICZNY

1.1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest projekt budowlany instalacji elektrycznych wewnętrznych w budynku mieszkalnym 66 rodzinnym pokoszarowym przy ul. Kościuszki w Ełku.

1.2. Inwestor

Inwestorem robót objętych niniejszym projektem jest Gmina Miasto Ełk

1.3. Podstawa opracowania

- zlecenie inwestora
- warunki techniczne przyłączenia do sieci elektroenergetycznej
- projekty: architektoniczny, konstrukcyjny i instalacji sanitarnych
- obowiązujące przepisy, normy i zarządzenia .

1.4. Podstawowe dane instalacji elektrycznej

- napięcie sieci zasilającej 400/230V
- moc przyłączeniowa $P_i=258$ kW
- moc szczytowa budynku $P_s=172,4$ kW
- współczynnik mocy $\cos\varphi = 0,93$
- ochrona od porażen samoczynne szybkie wyłączenie zasilania, połączenia wyrównawcze główne i miejscowe (ochrona przed dotykiem pośrednim) oraz jako ochronę dodatkową przed dotykiem bezpośrednim – wyłączniki różnicowoprądowe o prądzie wyłączalnym mniejszym od 30 mA .
- układ asilania TN-C po stronie zasilania, TN-S po stronie odbioru. Rozdział przewodu PEN na PE i N należy dokonać w ZK i uziemić $R \leq 30 \Omega$
- zasilanie budynku- kablowe z projektowanej stacji trafo
- pomiar energii czynnej bezpośredni , 3 fazowy, liczniki umieszczone na parterze, 1,2 i 3 piętrze , klatki schodowej 1 i 2.
- pomiar administracyjny bezpośredni, 1- fazowy, licznik umieszczony w TG 1 i TG 2.
- pomiar węzła cieplnego bezpośredni 3- fazowy, licznik umieszczony w TG 1
- wyposażenie w kuchni elektryczne 3 faz. z piekarnikiem, ogrzewanie oraz ciepła woda użytkowa centralna.

1.5. Zakres rzeczowy opracowania

Niniejszy projekt obejmuje swym zakresem następujące elementy instalacji elektrycznej:

- tablice rozdzielcze

- wewnętrzne linie zasilające
- instalacja oświetlenia piwnic 24V
- instalacja oświetlenia administracyjnego
- instalacja oświetlenia i gniazd wtyczkowych w mieszkaniach
- instalacja siłowa do kuchni elektrycznych
- instalacja sygnalizacji wejściowej
- instalacja telefoniczna
- instalacja domofonowa
- instalacja TV
- instalacja ochrony przed przepięciem
- instalacja ochrony od porażeń
- instalacja połączeń wyrównawczych głównych i miejscowych
- instalacja odgromowa

Instalacje elektryczne wewnętrzne wykonać w oparciu o załączone rysunki, schemat zasilania z zachowaniem obowiązujących przepisów i aktualnych norm. Rozmieszczenie opraw oświetleniowych, gniazd wtyczkowych oraz poszczególnych obwodów pokazano na rzutach budynku.

1.6. Zasilanie budynku

Budynek zasilany będzie projektowanymi kablami ze stacji transformatorowej poprzez złącze Z1 i Z2 zlokalizowane przy klatce schodowej 1 i 2. Zgodnie z umową przyłączeniową w/w prace wykona RE Ełk.

1.7. Tablice rozdzielcze

Do rozdziału oraz pomiaru energii elektrycznej przewidziano zestaw tablic rozdzielczych zlokalizowanych na poszczególnych kondygnacjach /zgodnie z rysunkami i schematem zasilania/.

Obwody przedlicznikowe należy przewidzieć do zamykania oraz do plombowania, zgodnie z wymogami RE Ełk.

1.8. Wewnętrzne linie zasilające

WLZ wykonać zgodnie ze schematem zasilania. Główny WLZ od ZK do TG wykonać przewodem 4 x LgY 120+70 w SV 75 . Wewnętrzne linie zasilające do mieszkań wykonać przewodem YDY 5 x 6 mm² , 750V w RL28 , do węzła cieplnego YDY 5x6 mm², 750V w RL28 .

1.9. Instalacje w mieszkaniach

Obwody w mieszkaniach zabezpieczone są wyłącznikami nadprądowymi oraz dodatkowo wyłącznikami różnicowoprądowymi o prądzie zadziałania 30 mA. Wszystkie aparaty umieszczono w obudowie naściennej RN 1x12,2x12. Tablicę mieszkaniową pokazano na rysunku nr 8,9. Obwody oświetleniowe wykonać przewodami YDYp 3,4,5 x 1,5 mm². Instalację wykonać podtynkową z osprzętem podtynkowym. Wypusty oświetleniowe zakończyć złączkami. Obwody gniazkowe zasilć przewodem YDYp 3x2,5. Wszystkie gniazda wtyczkowe powinny posiadać bolce ochronne, w łazience dodatkowo hermetyczne. Zgodnie z aktualnymi wytycznymi wysokość instalowania łączników nad posadzką 1,05m, gniazdek wtyczkowych w pokojach 0,2 m, w łazienkach 1,15m, w kuchni 1,15m, dla okapu 1,6m. Zasilanie kuchni elektrycznej wykonać przewodem YDYp 5x2,5 mm². Obwód zakończyć zapasem 1,5 m. Instalację sygnalizacyjną zasilć z obwodu oświetleniowego. Wysokość montażu tablicy mieszkaniowej od posadzki h=1,1 do 1,85 m.

1.10. Instalacja w części administracyjnej

Obwody oświetleniowe w piwnicy wykonać przewodami YDYp 2,3x2,5, ciągi główne YDYp 2x4. W pomieszczeniu węzła co, administracyjnym, oświetlenie klatek i korytarzy instalacja 230V. Sterowanie oświetleniem odbywać się będzie: klatek- automatem schodowym, przed wejściami do budynku, przejściowych korytarzach- czujką ruchu, na długich korytarzach przełącznikami hotelowymi, oświetlenie zewnętrzne zegarem astronomicznym. Przyciski włączające oświetlenie klatek schodowych zastawać w wersji podświetlanej.

1.11. Instalacja telefoniczna

W zakres instalacji telefonicznej wchodzi:

- ułożenie rurki RL 37 z drutem DFe $\Phi 2$ od tablicy telefonicznej kl.1 do kl.2 i na zewnątrz budynku
- od tablicy telefonicznej do poszczególnych mieszkań ułożenie przewodu YTKSY 2x2x0,5
- zakończenie wypustów gniazdkami telefonicznymi

1.12. Instalacja domofonów

Instalację zaprojektowano w oparciu o instalację montażu „CYFRAL”. Na każdej klatce w przeznaczonej do tego celu części tablicy rozdzielczej zainstalować zasilacze domofonowe, które będą zasilane z tablicy administracyjnej. Przy drzwiach wejściowych klatek schodowych zamontować kasety wezwań CD. W mieszkaniach unifony montować w przedpokojach. Dla mieszkań na parterze z wejściem od strony parkingu zainstalować domofony indywidualne,

zasilacz zamontować w tablicy mieszkaniowej. Przed przystąpieniem do robót zapoznać się z instrukcją montażu wg producenta,.

1.13. Instalacja TV

Instalację przystosować do odbioru TV1, TV2, POLSAT i programów lokalnych. Zlecić do wykonania firmie specjalistycznej.

1.14. Instalacja odgromowa i przeciwprzepięciowa

Wykonać ochronę odgromową poprzez ułożenie przewodów odprowadzających w RL 20 pod tynkiem, zacisk kontrolny w puszcze do uziomu fundamentowego. Przewody połączyć w sposób metaliczny z blaszonym poszyciem dachu. Wykonać zwody na kominach i połączyć metalicznie z poszyciem blaszonym dachu. Do blachy podłączyć również maszt TV. Uziom wykonać jako otokowy z płaskownika FeZn 30x4. W celu ochrony instalacji przed skutkami przepięć od wyładowań atmosferycznych zastosowano w tablicy głównej TG1iTG2 ochronniki przepięciowe klasy B+C.

1.12. Ochrona od porażeń. Połączenia wyrównawcze

Jako system ochrony od porażeń przyjęto samoczynne szybkie wyłączenie zasilania realizowane przez bezpieczniki topikowe oraz wyłączniki nadprądowe. Dodatkową ochronę w mieszkaniach stanowi wyłącznik różnicowoprądowy o prądzie różnicowym 30 mA oraz połączenia wyrównawcze główne i miejscowe. Rozdzielenie przewodu PEN na PE i N należy wykonać w złączu kablowym, punkt rozdziału uziemieć- $R \leq 30 \Omega$. Instalację wykonać w układzie TN-S z zastosowaniem dodatkowej żyły PE koloru żółtozielonego. Do wszystkich metalowych obwodów tablic rozdzielczych, opraw, bolców w gniazdkach należy podłączyć przewód żółtozielony PE.

Połączenia wyrównawcze główne należy wykonać w piwnicy budynku łącząc do głównej szyny wyrównawczej uziom piorunochrony, punkt PEN w ZK, metalowe rury wod-kan,co i ccw oraz wzmacniacz TV. Dodatkowo należy połączyć płaskownikiem oc. GSW w kl.1i2.

W łazienkach mieszkań należy wykonać połączenia wyrównawcze miejscowe łącząc metalową wannę, metalowe rury z punktem PE tablicy mieszkaniowej TM przewodem żółtozielonym DY 4 mm². W piwnicy wykonać bocznik na wodomierzu.

1.15. Uwagi końcowe

- całość robót wykonywać zgodnie z obowiązującymi przepisami, normami, warunkami technicznymi wykonywania i odbioru robót instalacji elektrycznych oraz aktualną wiedzą techniczną. Stosować materiały i urządzenia posiadające aktualne certyfikaty i atesty .

Przed oddaniem do eksploatacji wykonać badania i pomiary pomontażowe.

2. Obliczenia techniczne

Oznaczenia:

P_S – moc szczytowa

P_P – moc przyłączeniowa wg. ZEB – Dystrybucja Etk

I_B - prąd obliczeniowy

I_n - prąd znamionowy urządzeń zabezpieczających

I_z – obciążalność prądowa długotrwała zabezpieczonych przewodów

k_J - współczynnik jednoczesności wg. Podręcznika INPE dla elektryków, zeszyt 7, wydany przez INPE-SEP, rok 2005, N SEP-E-002

I_z - prąd zadziałania urządzeń zabezpieczających

k – krotność prądu wkładki topikowej przy której nastąpi przepalenie
(z tabel producenta np. Polam – Pułtusk)

Dane budynku:

- zasilanie ze złącza Z1 – mieszkania szt. 35, administracja, węzeł cieplny
- zasilanie ze złącza Z2 – mieszkania szt. 31, administracja

Budynek posiada zaopatrzenie w ciepłą wodę z sieci zewnętrznej

Zasilanie ze złącza Z1 (klatka schodowa 1)

Obliczenie mocy szczytowej:

ilość mieszkań $35 \times 12,5 = 437,5 \text{ kW} \times k_J 0,192 = 84 \text{ kW}$

administracja 3 kW

węzeł cieplny $16 \text{ kW} \times k_J 0,5 = 8 \text{ kW}$

$P_S = 84 + 3 + 8 = 95 \text{ kW}$

$I_B = P / (\sqrt{3} \times U \times \cos \varphi) = 95000 / (1,73 \times 400 \times 0,93) = 147,6 \text{ A}$

Wkładka bezpiecznikowa w złączu Z1 WT-1/F 200 A (szybka)

(zgodnie z warunkami przyłączenia)

Ochrona odgromowa

Dane:

Wymiary obiektu $a \times b \times c = 80 \times 12 \times 20$, teren płaski, gęstość wyładowań $N_g = 1,8$, klasa obiektu-
zwykły. Akceptowana gęstość wyładowań piorunowych: $N_c = 1 \times 10^{-2} = 0,01$

Obliczenie powierzchni równoważnej zbierania wyładowań przez obiekt:

$$A_c = a \times b \times 6h[a+b] + 9\pi h^2 \quad A_c = 960 + 11520 + 11304 = 2,38 \times 10^4$$

Obliczenie częstości wyładowań piorunowych w obiekt:

$$N_d = N_g \times A_c \times 10^{-6} = 1,8 \times 2,38 \times 10^4 \times 1 \times 10^{-6} = 4,3 \times 10^{-2}$$

$$4,3 \times 10^{-2} > 1 \times 10^{-2} \quad N_d > N_c \text{ urządzenie piorunochronne powinno być zainstalowane.}$$

Wyznaczenie skuteczności urządzenia piorunochronnego

$$E > 1 - N_c / N_d \quad E > 1 - 1 \times 10^{-2} / 4,3 \times 10^{-2} \quad E > 0,76$$

Wybrano poziom ochrony IV, skuteczność urządzenia piorunochronnego $E = 0,80$

Andrzej Tarazewicz
projektant instalacji elektrycznych
Upł. Nr SUW-226/79 i SUW-32/89

ZEB Dystrybucja Sp. z o.o.

ul. Elektryczna 13, 15-950 Białystok Sąd Rejonowy w Białymstoku XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, nr KRS: 0000270690, NIP: 7010049738, wysokość kapitału zakładowego: 1 892 120 000 zł.

Zakład Sieci Elk
ul. Sportowa 1 19-300 Elk tel. 087-621-14-01

Elk, dnia 22/02/2008

Urząd Miasta Elk
ul. PIŁSUDSKIEGO 4
19-300 ELK

Nasz znak: ZS4-4/290/ 32/12 /2007

Warunki przyłączenia urządzeń elektrycznych do sieci elektroenergetycznej.

W odpowiedzi na wniosek o określenie warunków przyłączenia z dnia 21/03/2007 dla obiektu:
budynek mieszkalny wielorodzinny w miejscowości ELK ul. KOŚCIUSZKI na działce nr 1383/5,

określa się warunki przyłączenia:

moc przyłączeniowa: **258 kW**

grupa przyłączeniowa: **V**

1. Miejsce przyłączenia: **projekt. linia kablowa.**
2. Miejsce dostarczania energii elektrycznej: **zaciski prądowe na wyjściu od zabezpieczeń głównych w złączu, w kierunku instalacji Odbiorców .**
3. Rodzaj przyłącza: **linia kablowa SN 15kV, RPZ Szeligi - Ogrodowa, s.II.**
4. Zakres niezbędnych zmian w sieci związanych z przyłączeniem:
  - 4.1. Urządzenia WN i SN:
wykonać wcinkę w linię kablową SN 15kV (odcinek: st. 4-135 - st. 4-733), wybudować kablową linię SN 2 x HAKFtA 3x35mm² do projekt. stacji tr..
  - 4.2. Stacja transformatorowa SN/nn:
wybudować konterową stację transformatorową, zainstalować transformator przystosowany do obciążenia.
  - 4.3. Urządzenia nn:
wybudować kablową linię nN dostosowaną do obciążenia z proj. stacji transformatorowej, zainstalować dwa złącza kablowe na ścianie budynku (prąd znam. zabezp. w złączach: 200A, 200A).
5. Rozliczeniowy pomiar energii elektrycznej należy przewidzieć na napięciu **0,4 kV** z usytuowaniem go **w miejscu ogólnie dostępnym**
Przewidzieć wspólny pomiar dla siły i światła.
Należy przygotować miejsce do zainstalowania:
2 x 1-faz. licznik energii czynnej (2 x 3kW/16A - admin.)
67 x 3-faz. licznik energii czynnej (66 x 16kW/25A - lok.mieszk., 1x16kW/25A - węzeł c.o.).
W przypadku pomiaru pośredniego lub półpośredniego zastosować odpowiednie przekładniki i skrzynkę kontrolną SKa w obwodach wtórnych pomiaru.
Dla poszczególnych etapów budowy przewidzieć pomiar dostosowany do poboru mocy
6. Urządzenia pomiarowe winny być osłonięte i przystosowane do plombowania.
7. Zabezpieczenie główne: według obliczeń